

លក្ខណៈ: ALPHA THALASSEMIA

លទ្ធផលពិភាក្សាអ្នកជំនាញ

ថ្ងៃនេះ អ្នកបា ដឹងថា អ្នកមាន លក្ខណៈ: alpha thalassemia ឬ ប្រភេទមួយផ្សេងទៀតនៃ alpha thalassemia ។

មនុស្សគ្រប់គ្នាមានសែន ដែលបង្កើតអេម៉ូគ្លូប៊ីន។ អេម៉ូគ្លូប៊ីនមាននៅក្នុងគោលិកាក្រហម និងដឹកជញ្ជូនអុកស៊ីសែននៅក្នុងរាងកាយ។ មនុស្សដែលមានលក្ខណៈ: alpha thalassemia បង្កើតអេម៉ូគ្លូប៊ីនបានតិចជាងធម្មតា។

សែនដែលទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ alpha thalassemia មានឈ្មោះថា សែន អាល់ហ្វា គ្លូប៊ីន។ មនុស្សភាគច្រើនមានសែននេះ 4 គូពី (2 មកពីឪពុកម្តាយនីមួយៗ)។ ទោះយោងណា មនុស្សខ្លះមានតិចជាង 4 គូពី។ នេះអាចប៉ះពាល់ដល់ប្រភេទ និងបរិមាណអេម៉ូគ្លូប៊ីនដែលផលិតបាន។

លក្ខណៈ: Alpha thalassemia មិនប៉ះពាល់សុខភាពរបស់អ្នកទេ។

មនុស្សដែលមានលក្ខណៈនេះ មាន សែន អាល់ហ្វា គ្លូប៊ីន ដំណើរការ 2 គូ ជាជាង 4 គូ។ នេះមិនមែនជាជំងឺទេ ព្រោះរាងកាយនៅតែផលិតអេម៉ូគ្លូប៊ីនបានគ្រប់គ្រាន់។ ជាទូទៅ មិនមានសញ្ញាបង្ហាញអ្នកផ្ទុកលក្ខណៈនេះទេ លើកលែងតែគោលិកាក្រហមតូច។ មនុស្សដែលមានលក្ខណៈនេះក៏អាចមានភាពស្លេកស្លាំងកម្រិតស្រាល ប៉ុន្តែ នេះមិនតម្រូវឱ្យមានការព្យាបាលទេ។ មានឱកាស 1 ក្នុងចំណោម 2 (50%) នៃការចម្លងលក្ខណៈនេះទៅកូនរបស់អ្នក។

Alpha thalassemia ធ្ងន់ធ្ងរ (Alpha thalassemia trait, ATM ឬ “hydrops fetalis”) កើតឡើងនៅពេលទារកកំពុងលូតលាស់ មិនមានសែន អាល់ហ្វាដែលដំណើរការទេ។ **ទាំងសងខាង** នៃឪពុកម្តាយត្រូវមានផ្ទុកលក្ខណៈ: alpha thalassemia ដែលជាហានិភ័យសម្រាប់ទារកដែលមាន ATM ។ ស្ថានភាពនេះបណ្តាលឱ្យទារកក្នុងផ្ទៃស្លាប់ ប្រសិនបើមិនព្យាបាល។ ATM ក៏អាចបង្កឱ្យមានបញ្ហាផ្ទៃពោះធ្ងន់ធ្ងរ ហើយអាចបណ្តាលឱ្យម្តាយស្លាប់។

ប្រសិនបើអ្នកមានផ្ទៃពោះ ជំហានបន្ទាប់គឺធ្វើតេស្តដៃគូរបស់អ្នក។

ប្រសិនបើដៃគូរបស់អ្នកមានលទ្ធផលតេស្តឈាមធម្មតា ឱកាសដែលទារកនឹងមាន ATM គឺតិចតួចណាស់។ ដៃគូរបស់អ្នកអាចធ្វើតេស្តនៅមន្ទីរពិសោធន៍ Kaiser Permanente ណាមួយដោយឥតគិតថ្លៃ។ ប្រសិនបើអ្នកមិនមានផ្ទៃពោះទេ ដៃគូរបស់អ្នកអាចរៀបចំការធ្វើតេស្តតាមរយៈអ្នកផ្តល់សេវាកម្មថែ រក្សាសុខភាពផ្ទាល់ខ្លួន។ ទីប្រឹក្សាសេណេទិកនឹងប្រាប់អ្នកឱ្យដឹងអំពីរបៀបរៀបចំធ្វើតេស្ត។

តើមានអ្វីកើតឡើង ប្រសិនបើដៃគូរបស់ខ្ញុំជាអ្នកផ្ទុកលក្ខណៈនេះ?

នៅពេលដែលឪពុកម្តាយសងខាងជាអ្នកផ្ទុកលក្ខណៈ: មានឱកាស 1 ក្នុង 4 (25%) សម្រាប់ រកមានជំងឺ alpha thalassemia ។ ក៏មានឱកាស 3 ក្នុង 4 (75%) ដែល រកនឹងមិនមានជំងឺ alpha thalassemia ។ ប្រសិនបើអ្នកមានផ្ទៃពោះ អ្នកនឹងត្រូវបានផ្តល់ការធ្វើតេស្តផ្ទៃពោះដើម្បីស្វែងរកថាតើទារករបស់អ្នកអាចមានជំងឺ alpha thalassemia ឬទេ។ ទម្រង់ការ ដូចជាការបូមទឹកភ្លោះ ឬការយកសំណាកសរសៃឆ្មារក្នុងសុក (Chorionic Villus Samplin, CVS) គឺអាចធ្វើបានសម្រាប់ធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យជំងឺ alpha thalassemia ក្នុងពេលមានផ្ទៃពោះ។

ប្រភេទតែងកើតមាននៃ alpha thalassemia :

អ្នកផ្ទុកស្ងប់ស្ងាត់– អ្នកផ្ទុកស្ងប់ស្ងាត់មានសែនអាល់ហ្វា គ្លូប៊ីន ដំណើរការ 3 ។ ពួកវាមានគោលិកាក្រហមធម្មតា ឬតូចបន្តិច។ មិនចាំបាច់ធ្វើការព្យាបាលទេ។ ការធ្វើតេស្តឈាមជាប្រចាំមិនរកឃើញអ្នកផ្ទុកស្ងប់ស្ងាត់ទេ។ អ្នកផ្ទុកស្ងប់ស្ងាត់អាចបញ្ជាក់តែតាមរយៈការធ្វើតេស្តសេណេទិកប៉ុណ្ណោះ។

លក្ខណៈ: Hb Constant Spring (Hb CS) - សែនអាល់ហ្វា គ្លូប៊ីន មួយ បង្កើតជាអេម៉ូគ្លូប៊ីនប្រភេទផ្សេង (Hb CS) ដែលមិនដំណើរការជាមួយអេម៉ូគ្លូប៊ីនធម្មតា។ អ្នកផ្ទុកអាចមានការផ្លាស់ប្តូរគោលិកាក្រហមបន្តិចបន្តួច ឬគ្មានទាល់តែសោះ។ មិនចាំបាច់ធ្វើការព្យាបាលទេ។ ការធ្វើតេស្តឈាមធម្មតាមិនរកឃើញ Hb CS ទេ។ លក្ខណៈនេះអាចបញ្ជាក់បានតែតាមរយៈការធ្វើតេស្តសេណេទិកតែប៉ុណ្ណោះ។

លក្ខណៈ: Alpha thalassemia – មនុស្សដែលមានលក្ខណៈនេះមានសែនអាល់ហ្វា គ្លូប៊ីន ដំណើរការ 2 ។ ការធ្វើតេស្តឈាមធម្មតាបង្ហាញអំពីគោលិកាក្រហមតូច ហើយក៏អាចបង្ហាញភាពស្លេកស្លាំងកម្រិតស្រាល។ មិនចាំបាច់ធ្វើការព្យាបាលទេ។ ត្រូវធ្វើតេស្តសេណេទិកដើម្បីបញ្ជាក់លក្ខណៈ: alpha thalassemia ។

សែ អាល់ហ្វាល បីត្រួតគ្នា– មនុស្សដែលមានលក្ខណៈនេះមានសែន អាល់ហ្វាល គ្លូប៊ីន ច្រើនជាង 4 ។ សែន អាល់ហ្វាល បីត្រូវបានរកឃើញដោយការពិនិត្យធម្មតាទេ។ ត្រូវធ្វើតេស្តសេណេទិកដើម្បីបញ្ជាក់វត្តមាននៃសែន អាល់ហ្វាល បីត្រូវបានរកឃើញ។ មិនចាំបាច់ធ្វើការព្យាបាលទេ។ កូពីបន្ថែមនៃសែន អាល់ហ្វា គ្លូប៊ីន នៅក្នុងខ្លួនមនុស្សដែលមានលក្ខណៈ: beta-thalassemia អាចបណ្តាលឱ្យមានភាពស្លេកស្លាំងធ្ងន់ធ្ងរ ដែលអាចតម្រូវឱ្យមានការបញ្ជូនឈាម។

Homozygous Hb Constant Spring មនុស្សដែលមានលក្ខណៈនេះ មានសែន អាល់ហ្វា គ្លូប៊ីន ដំណើរការធម្មតា 2 និងដែលមានសែន អាល់ហ្វា បង្កើត Hb Constant Spring ។ នេះបណ្តាលឱ្យមានការស្លេកស្លាំងស្រាល ហើយអាចនាំឱ្យរីកដាល ឬរង្វិម។ អាច ម ឱ្យមានការព្យាបាល។ រកក្នុងផ្ទៃដែលមានស្ថានភាពនេះគួរមានការតាមដានរកសញ្ញា នៃភាពស្លេកស្លាំងធ្ងន់ធ្ងរ។

ជំងឺ Hb H - មនុស្សដែលមានស្ថានភាពនេះមានសែន អាល់ហ្វា គ្លូប៊ីនដំណើរការ 1 ។ នេះបណ្តាលឱ្យមានភាពស្លេកស្លាំងស្រាលទៅមធ្យម។ ការព្យាបាលអាចត្រូវការចាំបាច់ ហើយអាចត្រូវរៀបចំថ្នាំមួយចំនួន។ ត្រូវធ្វើតេស្តសេណេទិកដើម្បីបញ្ជាក់ជំងឺ Hb H ។

ជំងឺ Hb H-Constant Spring - មនុស្សដែលមានស្ថានភាពនេះមានសែន អាល់ហ្វា គ្លូប៊ីនដំណើរការ 1 ។ ស្ថានភាពនេះកើតឡើងនៅពេលមនុស្សម្នាក់មានលក្ខណៈ: alpha thalassemia ផង និង Hb CS ផង។ មានភាពស្លេកស្លាំងកម្រិតមធ្យមទៅធ្ងន់ធ្ងរ។ ការព្យាបាលអាចត្រូវការចាំបាច់ ហើយអាចត្រូវរៀបចំថ្នាំមួយចំនួន។ រកក្នុងផ្ទៃដែលមានស្ថានភាពនេះគួរមានការតាមដានរកសញ្ញា នៃភាពស្លេកស្លាំងធ្ងន់ធ្ងរ។

ការធ្វើតេស្តផ្ទៃពោះគឺមានប្រយោជន៍ណាស់ដើម្បីកំណត់អំពីផែនការថែ ថែពោះ និងផែនការសម្រាល។ ឪពុកម្តាយខ្លះ អាចប្រើប្រាស់លទ្ធផលដើម្បីពិចារណាថាតើត្រូវបន្ត ឬបញ្ចប់ការមានផ្ទៃពោះ។

ការពិនិត្យមើលអ្នកផ្ទុករក េញអ្នកផ្ទុកលក្ខណៈជាច្រើនបំផុត។

អ្នកដែលអាចផ្ទុកលក្ខណៈអេម៉ូគ្លូប៊ីន ទោះបីបើមិនមានប្រវត្តិស្ថានភាពឈាមនៅក្នុងគ្រួសារ។ ឱកាសសម្រាប់ដៃគូរបស់អ្នកក្នុងការផ្ទុកលក្ខណៈអាស្រ័យលើបុព្វញ្ញតិរបស់ពួកគេ ឬសារតាជាតិពន្ល។

ការធ្វើតេស្តដៃគូរបស់អ្នករកលក្ខណៈអេម៉ូគ្លូប៊ី

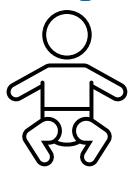
ហេតុអ្វីធ្វើតេស្តដៃគូរបស់អ្នក?

- អ្នកចង់ដឹងអំពីឱកាសដែល រករបស់អ្នកអាចមាន ជំងឺ alpha thalassemia ។
- អ្នកចង់ត្រៀមខ្លួន ប្រសិនបើទារករបស់អ្នកមានហានិភ័យសម្រាប់ alpha thalassemia major។ នេះអាចរួមមានអន្តរាគមន៍សម្រាប់ម្តាយ និងទារកក្នុងផ្ទៃ។
- អ្នកចង់ត្រៀមខ្លួន ប្រសិនបើទារករបស់អ្នកមានហានិភ័យសម្រាប់ ជំងឺ alpha thalassemia ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងភាពស្លេកស្លាំងធ្ងន់ធ្ងរលើទារកក្នុងផ្ទៃ។ នេះអាចរួមមានសេចក្តីត្រូវការសម្រាប់អន្តរាគមន៍លើទារកក្នុងផ្ទៃ។
- អ្នកអាចពិចារណាលើការធ្វើតេស្តលើទារករកមើល alpha thalassemia នៅពេលមានផ្ទៃពោះ។

ហេតុអ្វីអ្នកមិនគួរធ្វើតេស្តលើដៃគូរបស់អ្នក?

- អ្នកមិនចង់ដឹងអំពីហានិភ័យ alpha thalassemia major នៅពេលមានផ្ទៃពោះទេ។
- លទ្ធផលនឹងមិនផ្តល់ប្តូរអ្វីដែលអ្នកធ្វើនៅពេលមានផ្ទៃពោះទេ។ ការតាមដានផ្ទៃពោះ និងអន្តរាគមន៍ផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ អាចនឹងនៅតែជាការចាំបាច់។

ការពិនិត្យមើលទារកទើបកើតអាចពិនិត្យមើលស្ថានភាពឈាមដែលបានទទួលមរតក។

ទារក ងអស់ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យរកមើលស្ថានភាពឈាមដែលបានទទួលមរតក នៅក្នុងរយៈពេលពីរថ្ងៃដំបូងក្រោយពីកើត។ ATM តែងត្រូវបានធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យនៅពេលមានផ្ទៃពោះ។ ការត្រួតពិនិត្យ រកទើបកើតអាចកំណត់អត្តសញ្ញាណជំងឺ Hb H និងជំងឺ Hb H-CS ។ ប្រសិនបើទារករបស់អ្នកមានស្ថានភាពទាំងនេះ នោះអ្នកសម្របសម្រួលការត្រួតពិនិត្យនឹងទាក់ទងអ្នកដោយប្រាប់លទ្ធផល។ ការត្រួតពិនិត្យមិនកំណត់អត្តសញ្ញាណទារកដែលមានលក្ខណៈ alpha thalassemia, លក្ខណៈ Hb-CS trait, ឬអ្នកផ្ទុកស្ងប់ស្ងាត់ទេ។

ដៃ កំណត់នៃការត្រួតពិនិត្យទារកទើបកើត៖

- ទារកខ្លះដែលមានស្ថានភាពឈាមទទួលមរតកផ្សេងទៀត អាចនឹងមិនត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ (នេះគឺកម្រ)។

Alpha Thalassemia Major (ATM) -
 រកក្នុងផ្ទៃដែលមាន ATM មិនមានសែន អាណូហ្គា គ្លូប៊ីនដែលដំណើរការទេ។ រកក្នុងផ្ទៃដែលរងការប៉ះពាល់ បង្កើតជាបញ្ហាក្នុងពេលមានផ្ទៃពោះ ដែលអាចមើលឃើញដោយការចក្ខុវិស័យអេកូសាស្ត្រ។ ការធ្វើតេស្តសេណេទិកអាចបញ្ជាក់ស្ថានភាពនេះបាន។ ប្រសិនបើមិនព្យាបាលទេ ATM អាចបណ្តាលឲ្យទារកក្នុងផ្ទៃ ឬ រកទើបកើត ស្លាប់ ហើយអាចបង្កឲ្យមានបញ្ហាមាតាធ្ងន់ធ្ងរ ឬស្លាប់។

លក្ខណៈ Alpha thalassemia
 គឺជាធម្មតាចំពោះបុព្វញ្ញតិដែលជាជនជាតិចិន អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ម៉េឌីទែររ៉ាល់ មជ្ឈិមបូព៌ា ឥណ្ឌូអាស៊ី និងអាហ្វ្រិក។

មនុស្សដែលមានបុព្វញ្ញតិទាំងនេះអាចនឹងជាអ្នកផ្ទុកលក្ខណៈ ប៉ុន្តែអាចមានអ្នកផ្ទុកលក្ខណៈអេម៉ូគ្លូប៊ីនដែរ។ ឱកាសអាចខ្ពស់ជាងនេះ ប្រសិនបើមានប្រវត្តិស្ថានភាពឈាមនៅក្នុងគ្រួសារ។ អន្តរាគមន៍អ្នកផ្តល់សេវាកម្មរបស់អ្នកដឹង ប្រសិនបើមាននរណាម្នាក់នៅក្នុងគ្រួសារមានស្ថានភាពឈាម ឬលក្ខណៈអេម៉ូគ្លូប៊ីន។

ព័ត៌មាននេះមិនមានបំណងដើម្បីធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យបញ្ហាសុខភាព ឬផ្តល់ដំបូន្មានវេជ្ជសាស្ត្រ ឬការថែ ថែលម្អិតទទួលបានពីវេជ្ជបណ្ឌិត ឬអ្នកជំនាញថែ ថែសុខភាពផ្សេងទៀតរបស់អ្នកនោះទេ។ ប្រសិនបើអ្នកនៅតែមានបញ្ហាសុខភាព ឬប្រសិនបើអ្នកមានសំណួរបន្ថែម សូមពិគ្រោះជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក។

ប្លែកទៀតអំពីជំងឺ Alpha Thalassemia

Alpha thalassemia major (ATM) កើតឡើងនៅពេលទារកទទួលមរតកលក្ខណៈ: alpha thalassemia

ពីឪពុកម្តាយទាំងពីរ។ រកមិនបង្កើតអេម៉ូគ្លូប៊ីនធម្មតាណាមួយទេ

ហើយស្លាប់មុនពេលកើតដោយសារការមិនដំណើរការបេះដូង និងប្រាសាទធាតុរាវក្នុងខ្លួន (កើនជាតិទឹក)។

អ្នកមានផ្ទៃពោះក៏អាចមានបញ្ហាសុខភាពធ្ងន់ធ្ងរ ដែលត្រូវការអន្តរាគមន៍ផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ

ដើម្បីបង្ការការស្លាប់របស់ម្តាយនិងទារកក្នុងផ្ទៃ។

ការព្យាបាលទារកក្នុងផ្ទៃអាចធ្វើឡើងដើម្បីជួយទារករស់រហូតដល់ពេលកើត។ ទោះយ៉ាងណា ប្រសិនបើពួកគេរស់រាន

ពួកគេនឹងត្រូវការការចាក់បញ្ចូលឈាម និងការថែ ផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រអស់មួយជីវិត។

ជំងឺ Hb H (ជំងឺ Hb H) អ្នកដែលមានស្ថានភាពនេះ ដែលមានមរតកលក្ខណៈ: alpha thalassemia ពីឪពុកម្តាយម្នាក់

និងការលុបសែន អាចហ្នា ពីឪពុកម្តាយម្នាក់ទៀត។ ស្ថានភាពនេះមានភាពធ្ងន់ធ្ងរខុសៗគ្នា

ដោយមានភាពស្លេកស្លាំងពីស្រាលទៅមធ្យម។ វាគឺជាជំងឺកើតឡើងក្នុងអាយុក្មេង គ្រោះក្នុងប្រមាត់ និងការរីកដាល។

វាគឺជាជំងឺកើតឡើងដោយការចាក់បញ្ចូលឈាមម្តងម្កាល។ គួរជៀសវាងការប្រើថ្នាំដោយអុកស៊ីតកម្ម។

ជំងឺ Hb H-Constant Spring (ជំងឺ Hb H-CS) អ្នកដែលមានស្ថានភាពនេះ ដែលមានមរតកលក្ខណៈ: alpha

thalassemia ពីឪពុកម្តាយម្នាក់ និង Hb Constant Spring (CS) ពីឪពុកម្តាយម្នាក់ទៀត។

បញ្ហាសុខភាពរួមមានដូចជាភាពស្លេកស្លាំងពីមធ្យមទៅធ្ងន់ធ្ងរ បញ្ហាលូតលាស់ គ្រោះក្នុងប្រមាត់ និងការរីកដាល។

បញ្ហាសុខភាពតែងអាចព្យាបាលបានដោយការចាក់បញ្ចូលឈាម។ គួរជៀសវាងការប្រើថ្នាំដោយអុកស៊ីតកម្ម។

ទារកក្នុងផ្ទៃដែលមានស្ថានភាពនេះគួរមានការតាមដានរកមើលហានិភ័យនៃការប្រាសាទធាតុរាវ។